

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. B. H. Coenen, D. A. de Fremery, N. G. Kam, H. F. Karsten,
D. G. M. Koch, J. L. A. Ledeboer, M. J. Granpré Molière, S. H. Stoffel.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is:
Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende Redactie-Vergadering ten huize van den heer D. A. DE FREMERY, Oostsingel 91, Dinsdag 1 December, te 4 ure.

Voetbal.

Meer dan ooit heeft in den tegenwoordigen tijd de sport, d. w. z. lichaams-ontwikkeling in den meest uitgebreiden zin, een groote reden van bestaan. De hooge eischen van bekwaamheid op ieder gebied gesteld, de examenwoede en sterk-domineerende hoofdarbeid voor de meer ontwikkelden zouden inderdaad de meest betreurenswaardige gevolgen voor de gezondheid en natuurlijke, gezonde kracht van een groot deel der menschheid opleveren, zoo niet een streven naar ontwikkeling van physische kracht en gezondheid er tegenover stond.

Het oude spreekwoord: „Slechts in een gezond lichaam woont een gezonde geest” moge dan al van enorm-ouden datum en vreeselijk afgezaagd zijn, het moge tot in den treure op scherm- en gymnastiek-wedstrijden in speeches van prijzen-uitdeelende-oversten gebruikt en misbruikt zijn; — het is en blijft waar!

Vooraf voor ons studenten, wier studie vrijwel geheel hoofdarbeid is, is dit zoo absoluut waar! En hoe weinig wordt er op gelet. Indien we enkele kwartieren van gedraaftusschen-de-colleges uitzonderen, brengen we bijna den geheelen dag door op college-banken, in kamers en teekenzalen of in de luie stoelen der sociëteit; en we vergeten, dat voor ieder onzer een dagelijksche lichaamsbeweging, in welken vorm ook, niet alleen zeer gewenscht, maar zelfs hoog-noodzakelijk, onontbeerlijk is.

Hierin zoeke men dan ook de meest-werkelijke, waarachtigste beteekenis onzer sportverenigingen.

Laga's verdienste zit 'm niet daarin, dat er hard geroeid wordt, zij vindt haar oorsprong in 't feit, dat er überhaupt geroeid wordt, dat ettelijke studenten dagelijks in de booten klimmen en met den bekenden slag (een beschrijving is overbodig, alleen zij er aan herinnerd, dat zij gebaseerd is op alle resultaten, der mechanica, medische wetenschap, hygiëne enz. enz.) de baren klieven en aldus een formidabele dosis gezondheid en kracht opdoen.

Van dezelfde aard zijn de verdiensten van de IJclub, van Odin, van Hockey en last not least van de Voetbal-club.

Voor degenen, die nog steeds het voetbalspel beoefenen, is een betoog ten gunste van de voordeelen, die het aanbiedt, vrijwel overbodig; zij weten hoe zij niettegenstaande een steeds-eerbiedwaardiger-wordende leeftijd nog lenig en krachtig zijn en waaraan zij dit danken; — voor hen, die de Voetbalschoenen reeds aan de kapstok hebben gehangen, is een herinnering aan hunne H.B.S.-jaren, aan heerlijke Woensdag- en Zaterdag-middagen op 't voetbalveld doorgebracht, ware gezondheidsbaden, het welsprekendste betoog om ze er toe te brengen het spel weer eens op te vatten en zoo zij matches te vermoeiend en te agiteerend vinden, weer eens fuifvoetballer te worden.

* * *

Toch heeft de D. S. V. V. een min of meer kwijnend bestaan geleid en dit wel, omdat nog steeds moest gezocht

worden naar de juiste manier, waarop zij haar doel en taak had op te vatten.

Een tijdlang was de meening overheerschend, dat we vóóral moesten zorgen de D. S. V. V. in de 1e klasse te brengen. Vier achtereenvolgende jaren hebben enkele enthousiaste leden hier hun krachten aan gewijd, om ten slotte tot de overtuiging te komen, dat de realisatie van dit plan niet alleen practisch ongeveer onuitvoerbaar maar op stuk van zake zelfs absoluut niet wenschelijk is. Practisch onuitvoerbaar omdat, zoo niet alle of nagenoeg alle Delftsche 1e klasse-spelers zich tot een krachtige poging vereenigen — en de kans hierop is nihil — geen elftal is samen te stellen, sterk genoeg om de talloze moeielijkheden van kampioen- worden en promoveeren te overwinnen — niet wenschelijk, omdat een zéér omvangrijke wedstrijden-serie, volgens het gebruikelijke systeem op de Zondagen gespeeld, bezwaarlijk in overeenstemming is te brengen met de toestanden en essentieele gebruiken onzer studentenmaatschappij en dus voor een geheel-uit-studenten-bestaand elftal groote moeielijkheden en bezwaren oplevert.

Men zal vragen: waarvoor is zoo'n competitie dan per sé noodig, waarom niet uitsluitend „het spel om 't spel” gespeeld en oefendagen uitgeschreven, met zoo nu en dan eens een friendly-game? En het antwoord luidt, dat zoo iets tegenwoordig ten eenemale onmogelijk is. Wij zijn zóó gewend aan wedstrijden met spannende momenten en zenuwprikkelende resultaten, wij voelén allen zóó sterk de behoefte partij te kiezen en met koortsige spanning de verrichtingen van onzer favoriet te volgen, ze mée te leven, dat de oude, natuurlijke, — en, 't moet gezegd worden, gezonde — opvatting van sport niet meer in staat is onze belangstelling blijvend te boeien, ons te begeisteren.

Wat zou Laga zijn zonder de Varsity, dien heerlijken dag, waarop we studie en examens vergeten en als één man naar de Zweth gaan, dien dag vol hartstocht, van voortdurend zweven tusschen hoop en angst? Zou Laga alléén van fuif-roeiers kunnen bestaan?

Iedereen zal ongetwijfeld onmiddellijk het absurde dezer suppositie inzien.

* * *

Op grond van de voorgaande en andere overwegingen heeft het D. S. V. V. bestuur na rijp beraad tot het volgen eener nieuwe gedragslijn besloten. In plaats van in een der competities van den N.V.B., moest in een interacademiale competitie gespeeld worden.

Om dit doel te bereiken, werden met de studenten Voetbal Vereenigingen te Leiden, Utrecht en Amsterdam onderhandelingen gevoerd, die na een gecombineerde vergadering*) op de sociëteit „Phoenix” leidden tot de oprichting eener Interacademiale Voetbal Bond, waarvan men het reglement en verdere bijzonderheden kan vinden in het onder de rubriek „Berichten en Mededeelingen” voorkomende verslag dier „constitueerende” vergadering.

En deze competitie belooft buitengewoon interessant te worden. Van de Leidsche Hockey, Voetbal- en Cricket-Verkwamen berichten van groote sterkte: een elftal, geheel uit 1e klasse spelers bestaande, en daar ook Amsterdam vrij sterk is en verscheidene 1e klassers in haar elftal telt, is

*) Alleen Utrecht had niet op de uitnoodiging geantwoord en was dus niet vertegenwoordigd.

een spannende competitie met mooie wedstrijden te verwachten.

Als dan Leiden en Amsterdam in Delft komen spelen, moet het een feestdag worden, een dag, die bij die, waarop de varsity verroeid wordt, maar weinig ten achter staat; dan moeten de college-zalen leeg blijven, de teekenzalen verlaten; en een ieder, die nog wat voelt voor ons D. S. C., die nog „freudig” méejubelt bij een Delftsche overwinning, begeve zich op dien dag naar het voetbalveld, om de uitverkoren voetballers, die Delft vertegenwoordigen, een hardnekkigen, éerlijken strijd tegen hunne Leidsche, Amsterdamsche tegenstanders te zien strijden.

En dan moet een strijkje de vriendschappelijk vereende spelers in een stampvolle kroeg welkom heeten!

De populariteit, die de voetbal-varsity tusschen Oxford en Cambridge geniet, kan zij ook hier — waar zoo velen belangstellen in het voetbalspel — verkrijgen.

Om verder ook hen, die niet in het vertegenwoordigend elftal komen, in staat te stellen het voetbalspel te beoefenen en van hun D.S.V.V.-lidmaatschap te profiteren, moedigt het Bestuur de samenstelling van fuif-elftallen aan en belast er zich mee daarvoor wedstrijden en zoo mogelijk tournées te organiseeren.

Wanneer verrijst een tweede „zwarte bende”?

* * *

Laat zich dus de toekomst der D.S.V.V. zéér gunstig aanzien, er is één schaduwzijde: de finantieele toestand.

Het spelen in den N.V.B. heeft de D.S.V.V. finantieel geknakt, door de uiterst moeilijke omstandigheden waaronder dit plaats had, regende het boete's, zoodat in het seizoen 1901—1902 hieraan ruim f70,— aan den N.V.B. verbeurd werd. Sedert is dit wel veel verminderd en een groot deel der oude schuld afgedaan, maar met dat al heeft „Voetbal” nog vele schulden en is de toekomst dus in dit opzicht allesbehalve rooskleurig. En dit jaar zijn er, in tegenstelling met vroeger, slechts zeer weinige 1e-jaars lid geworden. Dit vindt ongetwijfeld hierin zijn oorzaak, dat toen de tijd van het rondgaan der lijsten daar was, het Bestuur der D.S.V.V. door bijzondere omstandigheden nog niet in staat was geweest zijn hierboven-beschreven reorganisatieplan uit te voeren of zelfs maar aan te vangen en dus, waar niets positiefs hieromtrent bekend was, onmogelijk met eenige klem een lidmaatschap der vereeniging kon aanbevelen.

Maar thans, 1e jaars en ouderen, hebben deze plannen hunne verwezelijking gevonden, thans gaat de D. S. V. V., waarvoor gij als corps-lid en voetballer voelen moet, een nieuwe periode in, die hoogstwaarschijnlijk een bloeiende en eervolle worden zal.

Toont thans uw sympathie voor deze vereeniging en geeft u nu nog voor haar lidmaatschap op; een zeer kleine opoffering uwerzijds is voldoende om een onzer corpsvereenigingen tot grooten bloei te brengen!

J. B. H. C.

FEUILLETON.

Zes en twintig en Eéne.

van MAXIM GORKI.

(Vertaling. *)

(Vervolg.)

Behalve de suschki-bakkerij, had onze patroon nog een broodbakkerij; deze bevond zich in hetzelfde huis, en was van onzen kelder slechts door een muur gescheiden; maar de broodbakkers (er waren er vier) lieten ons links liggen, omdat zij hun werk voor netter hielden dan het onze; daarbij gevoelden zij zich ook hooger en kwamen niet bij ons in de werkplaats, lachten zelfs verachtelijk tegen ons, als wij hen op de binnenplaats ontmoetten; wij gingen evenmin naar hen toe, onze baas had het ons verboden, omdat hij bang was, dat wij daar de melkbroodjes zouden stelen. Wij hielden niet van de vier bakkers, want wij

*) Mij werd medegedeeld dat deze schets van GORKI reeds vertaald was: Toen ik er aan begon, was mij dit niet bekend.

G.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Interacademiale Voetbal-Bond.

Donderdag 19 November is op de commissariskamer der societeit „Phoenix” te Delft, een vergadering gehouden van afgevaardigden der Leidsche, Amsterdamsche en Delftsche voetbalvereenigingen, waarbij besloten is over te gaan tot oprichting van een Interacademiale Voetbal Bond.

De Leidsche Stud. Hockey-, Voetbal- en Cricket Vereeniging was vertegenwoordigd door haren ab-actis, den heer R. A. Quintus; de Amst. Stud. Ath.-V. T.H.O.R. had den heer J. P. J. du Marchie Sarvaas afgevaardigd; terwijl de Delftsche Stud. Voetbal Vereeniging vertegenwoordigd was door drie leden van haar Bestuur, de heeren R. B. Canters, A. J. Bergsma en J. B. H. Coenen en haar honorair-bestuurslid, den heer H. W. ter Horst.

De Utrechtsche Studenten Sport-Vereeniging „Sphaerinda” had niet geantwoord op de haar toegezonden uitnodiging.

Besloten werd een zoo groot mogelijke onafhankelijkheid te bewaren tegenover den N.V.B. en de wettelijke bepalingen tot een minimum te beperken.

Het volgende reglement werd vastgesteld en goedgekeurd:

HUISHOUELIJK REGLEMENT.

Artikel 1.

De „Interacademiale Voetbal Bond” is opgericht op Donderdag 19 November 1903 te Delft.

Hij stelt zich ten doel de bevordering van den bloei van het voetbalspel onder de Nederlandsche studenten.

Hij tracht dit doel o. a. te bereiken door een voetbal-competitie uit te schrijven tusschen de tot den I.V.B. toegetreden vereenigingen.

Art. 2.

Het Bestuur bestaat uit afgevaardigden der toegetreden vereenigingen.

Iedere toegetreden vereeniging benoemt één afgevaardigde voor het Bondsbestuur.

De functiën van praeses en ab-actis zullen telken jare door de afgevaardigden van een andere vereeniging worden waargenomen, in dier voege, dat in het 1e Bestuur de Leidsche afgevaardigde praeses, de Amsterdamsche ab-actis is, en de volgorde van opvolging is: Leiden, Amsterdam, Delft.

De bestuursleden treden jaarlijks in de maand October af, doch zijn dadelijk herkiesbaar.

Art. 3.

Er is een protest-commissie, samengesteld en verkozen op geheel analoge wijze als het Bonds Bestuur.

Art. 4.

Tusschen de toegetreden vereenigingen wordt een competitie verspeeld, waarin alle vereenigingen elkaar tweemaal ontmoeten. Zijn twee vereenigingen in het bezit van een zelfde aantal punten, dan beslist het doelgemiddelde niet, doch zal tusschen haar een wedstrijd op onzijdig terrein, zoo noodig met verlenging, gespeeld worden.

De I.V.B. looft een wisselbeker uit, die telkens gedurende

beneidden ze: hun werk was lichter als 't onze, zij ontvingen hooger loon en kregen beter eten, zij hadden een heldere, ruime werkplaats en zagen er zoo frisch, zoo gezond uit, kortom zij waren ons antipathiek. Wij allen echter hadden een geelachtig grauwe gelaatskleur, drie van ons hadden syphilis, anderen uitslag, een was krom van de rheumathiek. Op feestdagen en in hunne vrije uren trokken de broodbakkers hun Zondagsche plunje en krakende laarzen aan; twee bezaten zelfs een harmonica en wandelden musiceerend in het stadspark — wij echter droegen slechts smerige lompen en kapotte sandalen aan de voeten; ons liet de politie niet in het park toe — hoe zouden wij van de bakkers hebben kunnen houden?

Op een mooien dag vernamen wij, dat de meester-bakker dronken geweest was, dat de patroon hem weggejaagd en reeds een anderen aangenomen had, en dat deze laatste een soldaat was, die een vest van atlas droeg en een horloge met een gouden ketting bezat. Wij waren nieuwsgierig om hem te zien, en in de hoop hem te ontmoeten, liepen wij voortdurend de binnenplaats op. Maar hij kwam zelf in onze werkplaats, opende de deur met een harden trap, bleef op den drempel staan en riep lachend tot ons: „Goeden morgen kameraden, God zegene je!”

het tijdsverloop van een jaar in het bezit komt van de vereeniging, die de eerste plaats in de competitie inneemt.

Het Bestuur stelt vast het tijdsverloop, waarin een wedstrijd moet gespeeld worden; de nadere vaststelling van den datum van den wedstrijd, wordt aan de Besturen der beide betrokken vereenigingen overgelaten.

De ontvangende vereeniging zorgt voor een scheidsrechter en wijst het terrein aan, waar de wedstrijd zal gespeeld worden. Neemt de bezoekende vereeniging hiermee geen genoegen, dan beslist het Bonds Bestuur.

Er wordt gespeeld volgens de spelregels van den N.V.B.

Art. 5.

In alle gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, beslist het Bestuur.

* * *

Reeds werd vastgesteld, dat vóór Januari 2 wedstrijden zullen gespeeld worden en wel: Leiden versus Delft voor 6 December 1903 en Leiden versus Amsterdam daarna.

J. B. H. C.

SOCIALE AANGELEGENHEDEN EN WETENSCHAP.

Een Groeicrisis.

Binnen de sociaaldemocratie bestaan onloochenbaar twee stroomingen. In de verschillende staten van Europa worden ze met andere namen aangeduid, en dat spreekt ook vanzelf, want het hangt van de maatschappelijke verhoudingen en de politieke geschiedenis van elk land af, op welke wijze deze beide stroomingen zich zullen openbaren. In Frankrijk spreekt men van Jaurèsisten of ministriele en van Guesdisten of anti-ministriele socialisten. In Duitsland van Bernsteinianen of revisionisten en van orthodoxe Marxisten. In Nederland noemt men den streng-Marxistischen groep wel „het Gooi”, omdat de belangrijkste vertegenwoordigers: Gorter, H. Roland Holst, v. d. Goes, e. s., daar hun woonplaats hebben. In bijna alle landen: in Italië (Turati-Ferri), in Engeland (Keir Hardie-Hyndman), in Spanje treffen we meer of minder geprononceerd een linkeren en een rechterzijde aan in de sociaaldemocratie. Ter voorkoming van misverstand zij nog opgemerkt, dat ik hier geheel buiten beschouwing laat alle mogelijke anarchistische, „vrij” socialistische, ethisch socialistische, gemeenschappelijk grondbezittende, en de hemel weet, hoeveel meer secten en richtinkjes, die buiten het proletarisch partijverband staan: ik wil het juist hebben over de verschillende opvattingen daarbinnen.

Ik heb reeds opgemerkt, dat de vormen, waarin deze zich uiten, verschillend zijn in de afzonderlijke staten van Europa. Dat is zeer begrijpelijk. Een der belangrijkste geschilpunten van de Fransche socialisten was b.v. over het ministerschap van Millerand, n.l. de vraag of een socialist als zoodanig zitting kan nemen in een burgerlijk kabinet. Men behoeft geen politicus van beroep te zijn, om in te zien, dat zulk een kwestie voor Duitsland of

De ijzige lucht, die door de deur binnenstroomde, omgaf hem als in een wolk; maar hij stond op den drempel, zag ons aan, en onder zijn blonden snor schitterden zijn geelachtige tanden. Zijn vest zag er werkelijk zeer bijzonder uit: het was donkerblauw, met bloemen bestikt, en zeer opzichtig. De knopen waren van roode geslepen steentjes. Ook had hij een horlogeketting.

Hij was mooi, deze soldaat, — zoo groot, slank en gezond; hij had roode wangen en groote, heldere, vriendelijke oogen. Op 't hoofd droeg hij een witte gesteven muts, en onder zijn vlekkeloos witte schort kwamen de spitse punten van zijn modieuze, glimmend gepoetste laarzen te voorschijn.

Onze opperste bakker verzocht hem beleefd de deur te sluiten; hij deed het, zonder zich daarbij te haasten en hoorde ons toen uit over den baas. Wij vertelden hem, elkaar in de rede vallend, dat deze een schurk, een booswicht, een beul was, — wij zeiden alles, wat men van hem zeggen kon en moest, wat hier echter niet kan herhaald worden. De soldaat luisterde naar ons, bewoog den snorrebaard en keek ons aan met zijn opgeruimd, vriendelijk gezicht.

„En zijn er ook veel meiden hier. . . . ?” vroeg hij plotseling. Eenigen van ons lachten eerbiedig, anderen maakten

Nederland van slechts theoretisch belang zou zijn: in de practijk zal zich daar het geval voorloopig wel niet voordoen. De Fransche socialisten zijn verder verdeeld over de anticlericale politiek der republikeinsche regeering, over de algemeene werkstaking als politiek strijdmiddel, maar bovenal over hun verhouding tegenover de burgerlijke democratie. De onverkwikkelijke debatten op het congres te Dresden hebben de verschillende inzichten getoond, welke binnen de Deutsche sociaal-democratische partij in tal van kwesties bestaan, al zijn deze niet direct ter sprake gekomen. Meer dan elders zijn in Duitschland de geschilpunten op theoretisch terrein: dat zal niemand verwonderen, want Duitschland is het vaderland der socialistische theorie, en de zwarte reactie, die er aan 't bewind is, zorgt er wel voor dat de beide sociaaldemocratische richtingen tegenover de regeeringsplannen in de practijk altijd eendrachtig kunnen samenwerken. Verder weet men, dat behalve de verhouding tot de vrijzinnigen, de meeningen vooral afwijking vertoonen inzake de agrarische kwestie (David—Kautsky) en op vakvereenigingsgebied.

De Nederlandsche socialisten zijn het niet eens over de schoolkwestie (typisch Hollandsch!) en de te volgen agrarische politiek.

De verhouding tot de niet-socialistische vakvereenigingsarbeiders houdt vooral de Engelsche socialisten verdeeld; in Spanje is 't de positie ten opzichte der republikeinen, in Italië die tegenover de liberale regeering, enz. Zoo zien we, al naar de nationale eigenaardigheden de beide richtingen zich verschillend uiten in de onderscheiden landen van Europa. Maar waar het verschijnsel van een rechter- en linkerzijde internationaal is, daar moet de grondoorzaak zelve ook internationaal zijn.

Ten onrechte wordt door sommige orthodoxe Marxisten wel eens beweerd, dat de revisionistische richting slechts door een groepje „intellectuels” zou worden aangehangen. Jaurès heeft de meerderheid van het klassenbewuste Fransche proletariaat achter zich; Vollmar's inzichten worden door de massa zijner Beiersche partijgenooten gedeeld; de invloed van Heine te Berlijn is groot; de leiders der Deutsche vakbeweging: Otto Hué, Adolph von Elm, Carl Legien worden tot de revisionisten gerekend, en de Engelsche arbeiders, voor zoover zij een eigen, onafhankelijke klassepolitiek voeren, bewegen zich bijna uitsluitend in revisionistische richting. De verschillen wortelen dus in de arbeidersklasse zelf, in de groote massa: indien de revisionisten slechts een academische secte waren, dan behoeften de orthodoxe Marxisten zich er werkelijk zoo druk niet over te maken.

De oneenigheden vloeien voort uit de verschillende tactiek, welke de beide richtingen in den klassenstrijd willen volgen, voortspruitende uit verschil in opvatting aangaande de ontwikkeling onzer samenleving. De orthodoxe Marxisten zijn van meening, dat de klassentegenstellingen zich hoe langer hoe meer zullen verscherpen, dat dientengevolge de klassenstrijd steeds in hevigheid zal toenemen en dat er dus van de verwezenlijking der socialistische beginselen geen sprake kan zijn, vóordat het proletariaat de politieke macht heeft veroverd.

Vandaar hun vijandige houding tegenover alle burgerlijke partijen (vooral bij Guède is dat opmerkelijk); al

grimassen, en ten laatste vertelde iemand aan den soldaat, dat er hier in 't geheel „negen stuks” waren.

„En maken jelui van de gelegenheid gebruik?” vroeg de soldaat knipoogend.

Wij lachten weer, lachten half luid en verlegen.

Eenigen van ons zouden gaarne even brutaal hebben geschenen, als de soldaat, maar het gelukte niemand.

Eén bekende het openlijk en zeide zachtjes:

„Waar zouden wij toch.”

„Ja, voor jelui zou dit moeilijk gaan”, antwoordde de soldaat met overtuiging en keek ons uit de hoogte aan. „Daarvoor zijn jelui dan ook . . . zoo merkwaardig . . . hebt geen positie, . . . ziet er niet ordentelijk uit! De vrouwen houden van het uiterlijke aan den mensch. Zij willen eenforsch lichaam. . . dat alles is, zooals 't behoort! En dan houdt de vrouw ook van kracht . . . houdt van een stevigen arm!” Hierbij trok de soldaat zijn rechter hand uit den zak en toonde ons zijn tot den elleboog ontblootten gespierden arm . . . De arm was blank, krachtig en met goudachtig glanzende haartjes begroeid. „Beenen, borst — alles moet stevig zijn . . . En dan moet men ook ordentelijk gekleed zijn . . . zooals dit nu eenmaal een vereischte van de netheid, de fatsoenlijkheid is, . . . kijk eens

wordt de leer van de „eene reactionaire massa”, ook niet meer aanvaard, zoo ziet deze richting der sociaaldemocratie weinig verschil tusschen de radicalen en de reïne reactie.

Men behoeft maar te letten op de felle bestrijding van de vrijzinnige volkspartij door de Duitsche sociaaldemocratie. Nu moet gezegd worden, dat deze partij het er dan ook naar gemaakt heeft, en dat haar vrijzinnigheid en haar democratie meer in haar naam en haar woorden schuilen, dan in haar daden. Meer dan de andere richting wendden zich de orthodox-Marxisten voornamelijk tot de arbeidersklasse; hun werken is vooral gericht op de versterking van 't klassebewustzijn van 't proletariaat. Sociale wetgeving, gemeentelijk socialisme, coöperatie, dat alles achten zij wel zeer belangrijk, maar beschouwen het toch slechts als middelen tot de oogenblikkelijke verbetering der arbeiders-toestanden, welke noodzakelijk is voor vruchtbare propaganda en doelmatigen klassenstrijd: zij zien er niet in een begin der nieuwe maatschappij, een embryonale vorm van de socialistische samenleving. Dat is de richting Kautsky-Bebel (Duitschland) Guèsde-Vaillant (Frankrijk) Ferri (Italië), Hyndman-Quelch (Engeland).

De „revisionisten” daarentegen gelooven, dat de kapitalistische maatschappij onder den drang der oeconomische noodzakelijkheid, en door de doelbewuste actie der strijdende arbeidersklasse zich min of meer geleidelijk in een socialistische zal vervormen. In coöperaties, gemeentelijke bedrijven, staatsexploïtatie van mijnen en spoorwegen begroeten zij een nieuwen vorm van eigendom en productie, omdat het negaties zijn van het kapitalistische systeem van voortbrenging voor winst, en 't particulier initiatief. De overwegend kapitalistische omgeving verhindert echter, dat het socialistisch karakter dier instellingen duidelijker aan het daglicht komt. Volgens Jaurès is het ook een historische noodzakelijkheid, dat zich binnen 't raam der huidige samenleving, nieuwe, socialistische eigendomsvormen ontwikkeld hebben, vóórdát de arbeidersklasse de politieke macht zal kunnen veroveren, want juist deze zijn het, die haar daartoe in staat zullen stellen. Hij wijst op 't feit, dat in 1789 de bourgeoisie de kracht had het feudalisme en het absolutisme ten val te brengen, alleen door de oeconomische macht van haar kapitalistisch bezit, dat zich dus reeds onder 'tancien régime had kunnen ontwikkelen.

Hoezeer de revisionisten ook den klassenstrijd erkennen als de drijvende kracht van den socialen vooruitgang, zij gelooven niet, dat alle andere klassen hier noodzakelijkerwijze tegenover het proletariaat behoeven te staan. Zij roepen ook kleinburger- en kleinboerendom op voor het socialisme. David en Jaurès gelooven niet, dat het socialisme zich zal verwezenlijken tegen den wil der boeren in, zij schenken daarom meer aandacht aan de propaganda op het platte land. Uit al deze inzichten volgt van zelf, dat de revisionisten niets willen weten van het over een kam scheren der burgerlijke partijen: zij zijn het, die af en toe de hand reiken aan de burgerlijke democratie ter bestrijding der reactie, omdat zij in tegenstelling met de strenge Marxisten minder hechten aan de versterking van het klassebewustzijn der massa, welke het gevolg is van de reactie, dan aan de hervormingen, die met behulp der burgerlijke democratie zijn door te voeren, en die volgens hun meening direct naar de socialistische maatschappij leiden.

naar mij, van mij houden de vrouwen. Ik roep ze niet, ik lok ze niet, . . . ze vliegen me zelfs dikwijls bij vijf te gelijk aan den hals . . .” Hij ging zitten op een meelzak en deed ons lange verhalen van de vrouwen, hoe veel die van hem hielden, en hoe dol hij met haar omging. Daarna vertrok hij, en toen de deur achter hem gesloten was, zwegen wij lang en dachten over hem en zijn vertellingen na. Plotseling begonnen wij allen te spreken, en het bleek, dat hij ons allen goed bevallen was. Hij was zoo vriendelijk en eenvoudig, — kwam bij ons, en praatte met ons. Anders kwam niemand bij ons, niemand sprak met ons, was niemand vriendelijk tegen ons

En we spraken aldoor over hem en over zijn toekomstig succes bij de arbeidsters in de passementwerkerij, die wij op de binnenplaats ontmoetten, of beter gezegd, die met verachtelijk opgetrokken lippen ons uit den weg gingen, of onverschillig op ons toekwamen, als of we heelemaal niet op de wereld bestonden. Wij echter bewonderden haar slechts uit de verte, als zij onze ramen passeerden — 's winters met warme pelsen aan en bonten mutsen op — 's zomers met hoeden met bloemen en kleurige parasols. Onder ons spraken we echter over deze meisjes op een manier, dat zij buiten zich zelve van schaamte en veront-

Het is het grootsche denkbeeld van Jaurès: de burgerlijke democratie den weg van het socialisme op te drijven: haar meer en meer met socialistischen zuurdesem te doordringen. Alleen meenen zijn tegenstanders dat als sociaal- en burgerlijke democratie elkaar tegemoet gaan, de eerste het grootste stuk aflegt: dat het socialisme door de burgerlijke democratie gevangen zal worden en zijn proletarisch klassekarakter zal verliezen. Zoo ongeveer is in grove trekken de richting Bernstein-Vollmar (Duitschland), Jaurès-Millerand (Frankrijk), Turati (Italië), Keir Hardie (Engeland).

Hoe paradoxaal het moge schijnen: het ontstaan van deze beide richtingen in de sociaal-democratie is op zich zelf een bewijs van haar groei, een teeken van grooten vooruitgang, niet van verval. Zoolang zij nog buiten het eigenlijke praktische politieke leven stond, en haar actie noodzakelijkerwijze zich moest bepalen tot het kritiseeren der burgerlijke partijen en het wakkerschudden der versuifte volksmassa's, zoolang er dus bijna alleen agitatorisch werk te doen was, konden meningsverschillen als de hier boven geschetste zich niet voordoen.*) Dat veranderde echter, toen de sociaal-democratie doordrong in parlementen en gemeenteraden, toen coöperatieve organisaties ontstonden, toen men aan het kleine praktische opbouwingswerk kon beginnen. Nu moest men zich aanpassen aan de instellingen der kapitalistische maatschappij, haar organisaties benutten, hoezeer men die ook anders mocht wenschen. Ten gevolge van haar groei werd om zoo te zeggen de sociaaldemocratie genoodzaakt van een zuiver negatieve, ook een positieve partij te worden. Reeds van 't begin dezer nieuwe periode af, zien we sociaaldemocraten zich verzetten tegen het hervormingswerk, waartoe de partij nu geroepen werd. De verelendings- en de ineerstortingstheorie werkten nog na in de hoofden van velen. Men achtte de parlementaire actie slechts van propagandistisch belang. Waartoe zich verdiepen in de détails van wetsontwerpen, die de arbeidersklasse niet veel kunnen baten? Waarom amendementen en voorstellen indienen, die toch verworpen worden? Velen verzetten zich tegen de coöperaties, gelijk een vroeger geslacht de vakbeweging bestreden had. Men wilde van de arbeidersbeweging geen kruidenierszaak maken! Van belang is het te constateeren, dat steeds meer de opbouwende richting veld won, zij 't ook langzaam. Steeds verder week de revolutionaire idee voor de reformatorische.

En het getuigde van geweldigen groei, dat dezelfde arbeidersklasse die in 1871 haar zwaarsten nederlaag leed, 28 jaren later geroepen werd om de republiek te redden van het reactionaire gevaar. Dat erkende ook Singer, die een hevig tegenstander was van Millerand's ministerschap. Men rekende het Millerand tot schande, dat hij met Gallifet in een kabinet zat. Maar wat was het voor Gallifet, den beul der Commune en zijne klasse, dat zij ter bewaring harer beste tradities en instellingen aan haar vroegere slachtoffers moest appelleren?

Het was niet verstandig, dat Bernstein de questie van het vice-presidentschap van den Rijksdag ter sprake bracht. Maar het was een direct gevolg van den geweldigen groei der sociaal-democratie bij de laatste verkiezingen.

*) De verschillen tusschen sociaaldemocratie en anarchisme zijn van geheel ander karakter, maar daar kunnen we niet verder op ingaan.

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

waardiging zouden geweest zijn, als zij het hadden kunnen hooren

„Als hij maar niet onze kleine Tanja ongelukkig maakt”, zeide de opperbakker plotseling bezorgd. Wij zwegen allen — verrast door deze opmerking. Wij hadden Tanja een oogenblik vergeten, het was, alsof de soldaat haar met zijn machtige, schoone gestalte overschaduw had. Daarop begon een luidruchtig debat: sommigen beweerden, dat Tanja het nooit zoover zou laten komen, anderen, dat zij den soldaat niet zou kunnen weerstaan, nog anderen verklaarden, dat zij den soldaat de ribben zouden stukslaan, zoodra hij 't met Tanja trachtte aan te leggen. En eindelijk besloten allen, goed op Tanja en den soldaat te letten, en het jonge meisje voor hem te waarschuwen. Daarmede eindigde de strijd.

G.

(Wordt vervolgd.)

BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van DONDERDAG 26 NOVEMBER 1903.

In de moderne cultuurlanden, vooral in Duitsland, Frankrijk, België en ook in Engeland (waar men altijd nieuwe wijn in oude zakken pleegt te doen) is de georganiseerde arbeiders-klasse nu reeds zulk een macht, dat zij praktisch kan gaan denken aan de verwezenlijking van haar doel, althans zich rekenschap dient te geven, van de wijze, waarop zij zich die verwezenlijking voorstelt. Daar schuilt het geheim van de verschillende taktiek: bij de bestrijding van het kapitalisme kunnen beide richtingen hand in hand gaan, bij den opbouw van het socialisme kiezen zij verschillende wegen, welke hierboven reeds zijn uiteengezet.

Beide wegen zullen naar mijne meening tot het doel leiden, welke de snelste en de doelmatigste is zal afhangen van de nationale omstandigheden. Daarvoor is geen bepaald recept te geven. En deze omstandigheden wijzigen zich voortdurend: zoodoende zal ook de taktiek zich moeten veranderen. Het is zulk een waar woord, ik meen van Dr. Adler: „Er is geen alleen-zaligmakende taktiek”.

Maar ongetwijfeld bieden beide wegen hun eigenaardige gevaren. Niet ten onrechte wordt wel eens aan Jaurès verweten, dat hij door dik en dun met de republikeinse regeering medegaat, en daarbij zijn socialistische overtuiging soms zonderlinge vormen kan aannemen! En niet zonder grond verwijten de revisionisten aan Bebel zijn onverdraagzaamheid, en aan zijn richting de zucht tot ketterjagerij. Ik geloof, dat men niet geheel en al ongelijk heeft, wanneer men vreest dat Guèsde's partij sectarische neigingen zal vertoonen, of dat Turati's eigenaardige opvattingen over den klassenstrijd het socialisme schaden. Maar ik geloof ook, dat men zich hier aan beide zijden veel aan overdrijving heeft schuldig gemaakt, dat men te veel opzoekt wat verdeelt en niet wat vereenigt, en dat is toch zoo groot: het socialistisch beginsel en de strijd der arbeiders-klasse! Indien beide richtingen elkander meer gingen waardeeren, dan zou hun onderlinge kritiek slechts opbouwend kunnen werken, dan zouden zij elkaar voor noodlottige afdwalingen kunnen behoeden, welke onvermijdelijk schijnen, wanneer, zooals in Frankrijk, het evenwicht verbroken is.

Een groeicrisis.

Dat is 't verschijnsel, hetwelk ik heb getracht hier kortelijk uiteen te zetten. Een moeilijke periode in de ontwikkeling van de strijdende arbeiders-klasse, waarvan wij den ernst niet mogen onderschatten. Maar daarnaast weten wij zeker, dat zij deze te boven zal komen, want de beweging der werkers is niet een op zich zelf staand verschijnsel, zij berust op een vasten, reëlen ondergrond: wortelt in ons productiesysteem, is een consequentie van het kapitalisme zelve.

Wij kunnen gerust zijn: de socialistische samenleving zal komen, onafhankelijk van onzen wil. Aan ons echter de taak om die komst te bespoedigen, om de geboorteweëen te bekorten. Dat is het doel der socialisten: vandaar hun fellen strijd over de taktiek.

L. Q.

LITTERATUUR EN KUNST.

Aan de F. naar aanleiding van „Naar 't Grootte Licht”,

In hoofdzaak kan ik 't niet eens zijn met de beoordeeling. Ik zie af van de kleine onjuistheid dat 't boek zou zijn geschreven onder invloed o.a. van de Rein-Leven-beweging daar deze veel jonger is. Wel zou ik niet graag willen beweren dat de F. onwaar is maar 't lijkt me niet de volle waarheid. Om een beeld van Ortt zelf te gebruiken: Wanneer we iemand die nooit van Jezus gehoord heeft 't volgende vertellen: hij liep op 12-jarigen leeftijd van zijn ouders weg en toen die hem na veel moeite gevonden hadden gaf hij hun een ongepast antwoord op den koop toe. Later trad hij op als leeraar en ging bij voorkeur om met handlangers van de Romeinen (tolbeambten), hij begon zijn loopbaan door op een bruiloft de gasten nog eens extra van wijn te voorzien toen de aanwezige voorraad was opgedronken, tegen een vrouw die niet tot 't joodsche geslacht behoorde was hij zeer uit de hoogte en vergeleek haar

met een hond, in Jeruzalem ranselde hij handelaars uit den tempel met een zweep van touwtjes, . . . enz. enz., dan hebben we waarschijnlijk allerlei waarheden verteld, niets dan waarheden, maar toch krijgt de persoon een totaal verkeerden indruk van de figuur van Jezus. Zoo komt 't mij voor dat er ook heel veel in 't boek is wat niet door de F. is gereleveerd geworden, wat 't boek maakt tot één wat ik velen zelfs zeer sterk zou aanraden. Het begin vind ik van theosofisch standpunt zeer mooi en wat 't verdere verhaal aangaat de redenen waarom de hoofd-persoon vegetariër wordt, zijn diep ellendig voelen als zijn vriend door zijn matigheidstheoriën tot een dronkaard is geworden en vooral ook de scène waarin hij tot de werklui spreekt hebben op mij wel degelijk een diepen indruk gemaakt. Het geheel blijft echter misschien alleen een quaestie van verschil in sentiment tusschen ons beiden en er zal verder weinig over te discussieeren vallen.

Wat 't slot betreft geef ik 't de F. graag toe dat de uiterste consequentie niet vroolijk is en toch lijkt 't me voor velen een aansporing tot diep nadenken.

Wat verder de bezwaren tegen 't Rein-Leven blaadje aangaat, geloof ik, om uitvoerige polemiek te vermijden, waaraan toch al geen gebrek is, dat ik beter doe de F. bij dezen vriendelijk uit te noodigen op de openbare Vergadering op Donderdag 10 December a.s. waar Ortt zelf 't woord zal voeren en in 't debat zijn meeningen beter uiteen zal kunnen zetten dan ik in 't S. W.

Gegroet,

NICO STADTFELD.

¹⁾ Begin is spiritistisch, niet theosofisch.

Appels met Aardappelen.

We zijn in den tijd ervan, en zoo ben ik er toe gekomen om er u iets van te vertellen.

't Verhaal van een prins: zijn naam mag ik u niet noemen, van zijn karakter weet ik niets, van zijn gewoontes, uitspanningen en inspanningen is mij nooit iets ter oore gekomen; ja toch dit: hij reisde gaarne incognito; nu, en ge begrijpt, dat hij op deze wijze vaak eigenaardige avonturen beleefde, en zoo is er dit één van.

De geëerde prins was 16, 17 misschien 18 jaar, toen hij incognito een fietstochtje maakte in de provincie . . . ja, dat ben ik vergeten; enfin, hij maakte een fietstochtje. Nu moet ge weten, hij kende het pas, en hij reed op een smal wegje langs een breeden sloot; maar het ging dezen keer bijzonder goed; het ging zoo goed zelfs, dat hij uit den grond zijns harten durfde verklaren, dat dit de eerste maal was, dat hij nu eens niet bang was voor water. Daar nu het water ook niet bang voor hem was, zoo verwondert ge u niet, dat na een' korten tijd deze beiden werden vereenigd in een — ik zou haast zeggen: hartstochtelijke omhelzing, ten minste van zijne zijde; het water bleef daarbij volkomen passief, zooals ook een meisje doet, dat zich zoenen laat; maar toen hij zich uit de omhelzing wilde losscheuren ging dit zoo gemakkelijk niet.

Het was een wijs man, die zeide: „Wie met pek omgaat, wordt er mede besmet”, en ik geloof niet, dat de geachte prins ooit meer van deze waarheid is doordrongen geweest, als juist op het moment toen hij weer uit de modder opdook.

Het was een geluk, dat er dicht bij een huis stond: ik mag misschien wel zeggen een villaatje; ge kent dat soort wel; de muren mooi gepleisterd, het stoepje van gele steentjes mooi geschuurd, de paadjes in het tuintje netjes geharkt, en de bloemperken, een genot voor het wiskundig oog niet alleen, maar nog bovendien in den zomer een schoone verzameling van kleuren, zooals ook een palet dat leveren kan.

Op geel geschuurde steentjes staat — dat mist nooit — een groen geverfde bank, en daar zit dan in den zomer de heer des huizes, en rookt 's morgens een pijpje, en 's middags een pijp en 's avonds idem, en dat alles achter die perken volgestampt met kleur, waarop de zon . . . Neen, ik zwijg liever hiervan; keeren we tot de koude werkelijkheid terug.

De prins kwam aangelopen over het tuinpad, dat men 's morgens opgeharkt had, en trok aan de bel, die zoo juist gepoetst was, en hoewel de gele steentjes bemodderd werden, en de marmeren gang overal vieze sporen vertoonde waar hij ging, ik moet zeggen hij werd gastvrij ontvangen. De vrouw des huizes betoonde zich bijzonder expeditief, en het duurde niet lang, of daar vertoonde de jeugdige prins zich weer, in een pak van den heer Van Sprundel zelf — zoo heette de heer des huizes — en 't stond hem royaal, het scheen wel of het op twee prinsen berekend was.

Nadat de heer Van Sprundel hem het compliment gemaakt had, dat hij er kranig uitzag, verzocht hij „den jongen heer” minzaam om te blijven eten — want het was ondertusschen één uur geworden.

Hoewel de jonge heer zich daar niet veel van voorstelde, wilde hij toch niet bedanken, en zoo werd de uitnodiging aanvaard.

Hij kreeg een plaatsje dicht bij de kachel, die echter nog niet brandde.

„Sprundel, wil je 'n borrel?” vroeg zijn vrouw.

„Nou, dat konden we wel eens hebben.”

Dat ging iederen dag zoo, maar er gebeurde nu toch iets bijzonders, want hij voegde er nog aan toe: „En twee glaasjes.” En wat de jonge heer tegenstribbelde, hij moest een ouwe klare nemen. „Dat is goed voor den drenkeling” zei Van Sprundel, en daar was het mee uit. Het was echter een onvergeeflijke domheid, dat hij zijn glaasje ledigde, want nu moest hij er nog een gebruiken, en er hielp niets aan, of moeder de vrouw al zei: „Och, laat hem z'n zin toch hebben.”

Het eten kwam op tafel. Maar nu moet ik tot goed begrip van 't geen volgen gaat, nog vertellen, dat de jeugdige prins nooit appels met aardappelen had gegeten, en zelfs nooit aan de mogelijkheid had gedacht, dat deze bestanddeelen wel een smakelijk ensemble konden vormen. Nu moet ge hooren, hoe toevallig, want na de kalfskop met witte kool kwam er werkelijk een reuzenschotel met appels en aardappelen op tafel. De geëerde prins nam er op den reuk afgaande, een groote hoeveelheid van, en at met klimmend enthousiasme; het zat hem zeker in de ruime kleeren, dat hij nog een tweede portie kon verorberen.

Bij 't eerste bordje ontsnapte hem de opmerking, dat het bliksems heet was; en bij het tweede bordje, dat het bliksems lekker was. Deze beide onparlementaire uitdrukkingen kunnen we gerust op rekening der beide borrels stellen. Maar hiervan is dan toch de naam afkomstig: „lekkere heete bliksem”, een uitdrukking die spoedig algemeen is geworden, maar dat „lekker” is er gauw afgegaan, omdat juist dit woord vaak oorzaak werd tot oneenigheden tusschen man en vrouw; de man als onbevooroordeeld persoon heeft hierin ten laatste de overwinning behaald, en het „lekker” werd geschrapt. Dit vermeld ik even, omdat het uit huishoudkundig, taalkundig oogpunt van belang is; tot goed begrip van dit verhaal doet het niets af.

Verder vertel ik van dezen dag niets; we zien liever den jongen prins in zijn eigen milieu geplaatst aan den koninklijken disch. Ge verwondert u niet, dat daar ook een groote schotel gevuld met appels en aardappelen verschijnt; dit geschiedde op zijn prinselijk verzoek; deze schotel was minstens even smakelijk als die van den heer Van Sprundel. De koning zéide echter: „'t Is mij te zoet,” en hij dronk zijn glas leeg; maar de koningin nam er toch twee keer van, al waren 't geen groote porties, want ze at gewoonlijk niet veel.

De prins zelf, nu die at er natuurlijk goed van, maar toch, neen, hij vond het niet dat.

En dit is nu juist de quintessence van dit verhaal; hij vondt het niet dat; het viel hem dus tegen. Dit is een zeer merkwaardig verschijnsel, dat zich vaak voordoet: waar we iets goeds, schoons of verhevens vinden, dáár waar we het niet verwachtten, zullen we dit meer apprecieeren, dan de zaak verdient. Bijvoorbeeld, ge leest een gedicht van een Hottentot — stel, dat een Hottentot gedichten kon maken, en dat gij ze kondt lezen — een gedicht dat gelijk staat met de verzen van J. J. L. ten Kate, om maar een voorbeeld te nemen, dan zoudt ge zeggen: „Het gedicht des Hottentotten is een van de schoonste die ik ooit gelezen heb.”

Mijnheer P. staat bekend als een schurk, maar laatst gaf hij een gulden aan een arm jongetje dat honger had; en nu heeft de wereld zelden een daad van zoo groote zelfverloochening gezien.

Zoo zou ik kunnen voortgaan met voorbeelden te noemen, maar dat doe ik niet, en zeg alleen nog, dat de appreciatie van het absoluut goede of schoone van een daad, gedachten of kunstwerk etc. bij een ieder gesuggereerd wordt door de kennis die men van den schepper daarvan heeft, of meent te hebben, en ik geloof niet dat iemand zich daaraan geheel onttrekken kan.

M. G.

UIT DE STUDENTENPERS.

Minerva. Een lang hoofdartikel is het vervolg van de bespreking van „De wet op het Hooger Onderwijs”. Hierin worden tegenover elkaar gesteld de meeningen van Q. N. in het Handelsblad uiteengezet, en de bestrijding door Mr. Anema. De eerste gelooft in de wetenschap die beoefend wordt om haarzelve, geheel los en onafhankelijk van eenig levensbeginsel; ter verwezenlijking van dit ideaal in de Hoogescholen verlangt hij „voorzichtige verheffing tot een gepasten graad van zelfbewind” van de Universiteiten, zoodat de benoemingen van nieuwe professoren in handen van Senaat en Curatoren komen. — De brochure van Mr. Anne Anema legt er integendeel den nadruk op dat den denkenden mensch blijkt, „dat hij bij elk wetenschappelijk onderzoek, als hij scherp nadenkt, uitgaat van een zeker aantal grondstellingen, die zelve voor geen bewijs vatbaar zijn, daar ze juist ten grondslag strekken van alle wetenschappelijk bewijs”; „Dat van die vooroordeelen heel het wetenschappelijk onderzoek en zijn resultaten afhangen spreekt vanzelf”. Erkend wordt, dat dit eenige éénzijdigheid meebrengt, maar tevens erop gewezen, dat deze alleen gevaarlijk is als de eene wetenschap wordt vóórgetrokken boven de andere, — dus de officieele is, als in ons land. Schrijver bepleit ten slotte vrijheid en gelijkheid van rechten voor alle wetenschap.

Egoïsme door K., behandelt een pijnlijke kwestie: „de haat van een groot deel der Leidsche bevolking tegen den student”. De schrijver wijst erop dat die verhouding het onverbiddelijk gevolg is van de omstandigheden; van de botsing tusschen armoe en ellende enerzijds en studenten-egoïsme anderzijds; het laatste als volgt omschreven: „Ik bedoel, dat studenten te zamen genomen, in hunne jonge levensopvatting, in hun zoeken naar levensgenot, de een hooger, de ander lager, grooter egoïst zijn dan meeste hunner medestervelingen; dat in hunne gedachten zij zelve een alles overwegenden rol spelen; dat in hun hersens alles wat is buiten hun kring en hun belang, met studentikoze gemakkelijheid wordt op zijde geschoven”. — Aan het slot wordt de niet zeer diepgaande raad gegeven, geen voedsel te geven aan haat tegen ons, „waar vooral in deze dagen, club-inauguraties veel aanstoot geven”, en herinnert aan de woorden, dat 't een voorrecht is student te zijn. Zou het veel helpen? — Bij het *weekverslag uit Gent*, staat een genoegelijke „Gendsche Kronijke, wezende die geschiedenis van twee engels ende twee jonge gesellen”.

Vox Studiosorum „De eerste-club-kwestie” wordt verder kalm en waardig afgehandeld, waarbij niettemin de inwendige rotheid van de tegenwoordige toestand helder wordt aange-toond. H. de Brauw schrijft een lang epistel, *Aan F. R.*, die in 't vorig nummer 't socialisme verdedigde en prof. Bolland eenigermate aanviel. Eenigszins uit de hoogte weerlegt hij F. R.'s bewering, dat „de massa door begripen bevredigd moet worden”, met behulp van „'t begrip van *De Wijsheid*” enz. en spreekt de hoop uit dat F. R. „nog eens wat van (prof. Bolland) zal leeren, al was 't maar 't streven naar waarheid. Maar 't lijkt er nu nog in 't minst niet naar, dat ge 't ooit zult kunnen, zoo niet... men hier weer eens te doen heeft met *opzettelijke* drogredeneeringen, die helaas zooveel voorkomen bij zich noemende socialist en ook in hunne organen hier te lande!”

Propia Cures. In het nummer van 21 dezer, worden meer speciaal locale kwesties besproken, naar aanleiding van toestanden aan Universiteit en in corps en kroeg. Zeer opmerkenswaardig is de uitslag der herstemming voor den Senaat, waaruit blijkt dat mej. van West gekozen is, de eerste Senatrice; het is ons een genoeg en haar onzen hartelijken gelukwensch aan te bieden.

Nil Desperandum Deo Duce, Orgaan van het studenten corps aan de Vrije Universiteit te A'dam. In *Een Gevaar* bespreekt H. het verspreiden van wetenschap op sexueel gebied, wat hij zeer gevaarlijk acht, met het oog op de ondermijning der zedelijkheid; „maagdelijke schaamte,

vrouwelijke schuchterheid, zedelijke reinheid zijn voor velen der jongere generatie begrippen, welke onze grootouders konden gebruiken, maar voor onzen eeuw ballast zijn, die, dank der verlichting, overboord is geworpen". Schrijver protesteert verder tegen de onzedelijke uitstallingen en constateert: „onze jeugd raakt gewoon aan het naakte". Maar is het nu wel juist om alle ontbloote (vrouwen-) figuren onzedelijk te noemen? of liever hen een immoreele invloed toe te kennen? Ik herinner me naar aanleiding hiervan een anekdote van een Duitsch onderzoekingsreiziger, die eenige tijd woonde te midden van een vrijwel naakt-loopende volkstam in Z-Amerika. Toen hij daar nl. al eenigen tijd was, droomde hij eens aan tafel te zitten tusschen eenige Berlijnsche kennissen en huisgenooten, die ook allen ongekleed waren, wat hem in z'n droom heelemaal niet buitensporig leek. Ik wou hier alleen maar mee zeggen dat de naaktheid op zichzelf voor den kijker niets bijzonders behoeft te hebben, vooral als hij „er aan gewoon" raakt.

De schrijver haalt echter ook verder de dingen een beetje door elkaar, waar hij het voorstelt alsof de immoraliteit van velen, in alle standen, een gevolg is van de besproken toestanden. Dit verband is niet zoo eenvoudig, en direkte bestrijding zal weinig helpen.

R. S.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

Candidaten voor den Senaat:

G. WITTEVEEN,	} Secretaris.
H. VAN DER WAERDEN,	
J. WILLEUMIER,	} Comm. A.
VERSTIJNEN,	
MIDDELBURG,	} Comm. B.
FOKKER,	

Uitslag van de verkiezing voor een President van den Senaat:

J. VAN GEUNS gekozen met 110 stemmen,
72 op J. B. VAN LOGHEM.

Stemming voor een Secretaris van den Senaat, kandidaten G. WITTEVEEN en H. VAN DER WAERDEN:
op Maandag 30 November van $11\frac{3}{4}$ — $12\frac{1}{4}$ en $12\frac{3}{4}$ — $1\frac{1}{4}$ op de P. S.;
op Dinsdag 1 December van $4\frac{1}{4}$ — $5\frac{1}{4}$ op de Societeit Phoenix.

Candidaten voor het Bestuur der D. S. V. V.:

HEYNING, President.	
PLINACKER HORDIJK.	
DENNINGHOFF STELLING.	
BAUERMAN,	} Commissaris.
C. J. VAN VELSEN,	

Candidaten voor de Verificatie-commissie van Apollo:

SLOTH BLAUWBOER.
J. LAMBRECHTSEN.
G. L. SCHOUTEN.

Uitslag stemming voor een Commissaris der Societeit Phoenix:

Gekozen FELTMANN met 92 stemmen,
55 stemmen op HARTMAN.

Het Bestuur der D. S. V. V. maakt bekend, dat de inter-academiale competitie met Leiden en Amsterdam in orde is. De eerste match zal zijn tegen Leiden op 6 Dec., 't zij te Leiden, 't zij te Delft.

TECHNOLOGISCH GEZELSCHAP.

Gewone Vergadering op Vrijdag 27 November 1903, des avonds ten 8 ure, in de Logezaal Choorstraat 16a. Spoker: de heer J. H. Aberson, leeraar aan de Rijkslandbouwschool; onderwerp: over een nieuwe verklaring van alcoholgisting.

SNEUNTOJOUNSSELSKIP „FRISIA".

Ineun de 28ste fen Slachtmoanne gearkomste by KALT, Hugo de Grootstrjitte 114.

DELFTSCHE STUDENTEN GEHEEL-ONTHOUDERS VEREENIGING.

Openbare Vergadering op Maandag 30 November, 's avonds ten $7\frac{1}{2}$ uur in het Stations Koffiehuis.

Spoker: Dr. S. BIRNIE uit Rotterdam.

Onderwerp: Geheel-Onthouding.

Na afloop gelegenheid tot debat.

Ingeschrevenen aan de P. S. en assistenten hebben vrijen toegang. Voor introductie wende men zich tot het Bestuur.

A G E N D A.

DEN HAAG.

Vrijdag 27 November. Ned. Tooneel: „Driekoningenavond of Wat gij wilt"; 8 uur.

Zaterdag 28 Nov. Fransche Opera: „Carmen"; 8 uur.

Zondag 29 Nov. Fransche Opera: „Lohengrin"; 8 uur.

Gebouw v. K. en W. Brondgeest-ensemble: „Menschen en kleuters"; 2 uur.

Gebouw v. K. en W. Brondgeest-ensemble: „De grootste zonde"; 8 uur.

Donderdag 3 December. Fransche Opera: „L'attaque du moulin"; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 27 Nov. Groote Schouwburg: „Stadslucht"; 8 uur.

Zaterdag 28 November. Tivoli-Schouwburg: „Menschen en kleuters"; 8 uur.

Zondag 29 November. Groote Schouwburg. Ned. Opera: „Romeo en Julia"; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg. Ned. Tooneel: „Fédora"; 8 uur.

ADVERTENTIEN.

S. LINDEMAN

heeft zich als Repetitor in Wiskunde en Werktuigkunde gevestigd

Hugo de Grootstraat 71.

Heden verscheen en is voorhanden bij den Boekhandelaar **J. WALTMAN Jr.** te DELFT:

SPEENHOFF

Liedjes, Wijzen en Prentjes.

35 Liedjes met Muziek en 100 Prentjes,

Prijs 90 cents.

Gebonden f1,40.

Overal waar de Heer SPEENHOFF in den lande met zijn aangrijpende liedjes optrad, had hij een ongekend succes. De bewonderaars van SPEENHOFF zullen met vreugde de uitgave van dezen bundel begroeten.

L. G. VAN DAM, Civiel-Ingenieur,

Galileïstraat 20, Den Haag.

REPETEERT Administratief Recht.

WIS- EN NATUURKUNDE,

(Examens B),

repeteert L. W. VELÚ, C. I.,

Buitenwatersloot 2A.

REPETITOR Kenniss van werktuigen en werktuigbouwkunde.

J. H. MULLER Jr., w. i.,
Molslaan 108a.

Leest en Abonneert U op

HET VOLK

DAGBLAD VOOR DE ARBEIDERSPARTIJ.

Hoofdredacteur: P. L. TAK.

15 cents per week. f1,95 per kwartaal.

Met Geïllustreerd Zondagsblad.

Agent voor Delft: L. M. HOUTZAGER, Singelstraat 225.

VEGETARISCH RESTAURANT

„THALYSIA”.

Van af heden:

dagelijks Erwtensoepp.

Oranje Limonade

van het Delftsche Scheikundig Laboratorium is steeds voorhanden bij

J. J. G. BOERE,

Telefoonnummer 188.

Hypolitusbuurt 2.

Foto-Artikelenmagazijn,

ADR. VAN OOSTEN,

Brabantsche Turfmarkt 65, Delft.

Ter overname aangeboden:

MUSSPRATT, THEORETISCHE EN TECHN. CHEMIE;

compleet tot zoover verschenen;

LUEGER, LEXIKON DER GESAMMTEN TECHNIK,

(deel 7 ontbreekt).

Inlichtingen te bekomen bij den Boekh. J. WALTMAN JR.

Eettafel aangeboden.

Adres OUDE DELFT 128A.

Tegen half Januari 1904 te huur:

Zit- en Slaapkamer,

gelegen op den mooisten stand te Delft.

Brieven onder No. 3110S-W, aan het Bureau van dit Blad.

Te koop aangeboden:

WINKLER PRINS

Geïllustreerde Encyclopaedie,

9 deelen gebonden, in zeer goeden staat en voor lagen prijs.

Te bezichtigen bij den Boekhandelaar J. WALTMAN JR.

Nederlandsche Muziekkalender.

NEGENDE JAARGANG — 1904.

INHOUD: Kalender 1904, met gedenkdagen; — Muziekverenigingen en Instellingen in Nederland, met opgaaf der bestuursleden; — Levensbeschrijvingen met portretten: — Losse aantekeningen omtrent het Muziekleven in Nederland, in 1902—1903; Verscheidenheid; — Lijst van Nederl. werken, in den loop van het jaar uitgegeven; — Opgaaf van examina. —

MUZIEK-BIJLAGEN; Twee bekroonde Piano-Sonaten (ook speelbaar voor niet te ver gevorderden), van Cornélie van Oosterzee en L. Schnitzler (Jury in den wedstrijd waren de heeren BERNARD ZWEERS, JULIUS RÖNTGEN en I. MOSSEL, secr.)

VERLOTING; Ieder bezitter van den Muziekkalender 1904 deelt kosteloos mede in de verloting van

DRIE PRACHTIGE AMERIKAANSCHER ORGELS (uit de magazijnen der firma GOOSEN en SWAGERMAN, Den Haag) en van

TWEE GROOTE CONCERT-GRAMMOPHONES (uit de Kon. Fabriek van Muziekinstrumenten M. H. J. KESSELS, Tilburg).

Prijs van den Kalender, met Muziek-bijlagen en Premie-Bewijs

90 cents.

Boekhandel J. WALTMAN JR.,

BINNENWATERSLOOT 33.

Café-Restaurant HOTEL CENTRAL.

Levering van Déjeuners, Dinners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement.

Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

Pilsener Urquell. Franziskaner Leistbräu.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.

Restaurant BÜHLER,

Houttuinen 2.

DELFT.

Specialiteit in geïmporteerde buitenlandsche Bieren:

Münchner, Franziskaner-Bräu, Pilsner-Urquell.

— DINERS, DAG- EN AVONDSHOTELS. —

Prima qualiteiten Port-, Sherry- en andere Morgenwijnen.

Bordeaux-, Bourgogne-, Rijn- Moezel- en Champagnewijnen.

Levering aan huis tegen concurrerende prijzen.

Prijscourant op aanvraag verkrijgbaar.